

СТАНОВИЩЕ
ЗА
ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД НА
ВИНЧЕНЦО ФИЛЕТИ, РЕДОВЕН ДОКТОРАНТ, НА ТЕМА
**„ФИЛОСОФИЯ ЧРЕЗ ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ: ТЕОРИИ И
ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТРАТЕГИИ”**

ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОНС „ДОКТОР“ В ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 2.3.
(ФИЛОСОФИЯ – ФИЛОСОФИЯ С ПРЕПОДАВАНЕ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК)
ОТ ПРОФ. Д-Р НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ, СУ „СВ. КЛ. ОХРИДСКИ“, ФЖМК

Представеният дисертационен труд е в общ обем от 210 страници и е разделен на четири основни части. Освен основните глави са приложени Увод, Заключение, Приложение (Appendix) и Библиография, която наброява около 300 (!) източника. Дисертационният труд е съдържателен, с ясно определени цели и задачи и в центъра му е поставен реален актуален научен проблем, свързан на първо място с дистанционното обучение като форма на образование, но и с редица свързани с него страни – технологията, информацията, общуването, педагогическото въздействие, цифровизацията на образованието и разбира се - образованието по философия (teaching of philosophy). Последното според точното наблюдение на докторанта е дистанционно и опосредствано от медии (but in the distance mediated by a medium, с. 6) и му липсва непосредственост или пряката близост, каквато е била традицията или поне както се е възприемало до този момент. Цялостното изследване представя един очевидно ангажиран сериозно с тематиката колега, притежаващ сериозна философска ерудиция и задълбочена библиографска осведоменост с най-важните автори и теории по въпросите, които разглежда. Докторантът е изпълнил необходимите изисквания по минималните национални критерии според ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение на Софийския университет. Авторефератът е подробен и обширен, но ми се струва, че се различава по структура и последователност на изложението от текста на самия дисертационен труд, което затруднява неговото възприемане. Това, разбира се, не намалява по никакъв начин стойността на дисертацията, но е въпрос на авторова преценка да представи в съкратен и синтезиран вид съдържанието на труда като следва структурата, която му съответства. Поне аз срещнах проблем и с номерирането на страниците в основния текст на дисертационния труд (примерно след с. 43 започва с.2), може би техническа неточност, но тя затруднява проследяването на смисъла и най-вече цитирането и препратките или връзките, които дисертантът прави към различни части от своя труд. Така трудно може да се прецени и общия обем на представената дисертация.

Но пак отбелязвам, че това е по-скоро формален пропуск, който не влияе съществено върху концептуалната част на дисертационния труд.

В първа глава на дисертационния труд прави добро впечатление анализът на понятието „инфосфера“, което е формулирано и обяснено от проф. Лучано Флориди в неговите трудове, особено в монографията „Етика на информацията“, а също и в други, които е цитирал и използвал докторантът. „Лучано Флориди въвежда понятието инфосфера, означаващо глобалността на информационното пространство, което включва както киберпространството (Интернет, цифрови телекомуникации), така и класическите масмедии“, пише дисертантът. Това понятие е сред изходните за дисертационния труд, защото засяга важния проблем за потенциалното влияние на информацията и информационно-комуникационните технологии (които Флориди нарича ре-онтологизиращи) върху човешкия социален живот. Много важна част, от която е образованието и обучението. От тази гледна точка една от основните задачи на дисертанта, с която той изключително успешно се е справил, е опитът за преосмислянето на връзката между човека и компютрите в теоретичен план като и за връзката и с образователната ефективност, която ни предлагат дигиталните инструменти. Мрежата се разглежда от дисертанта като „образователна структура“.

Във втора глава на своя труд г-н Филети аргументира своята позиция, че (онлайн) срещата с другите може да се разглежда в рамките на подхода на херменевтиката, в който нищо не се приема като еднозначно, а предполага непрекъснато преоткриване и преформулиране на връзката учител-ученик (студент). Цитирани удачно са автори като Рикъор и Гадамер, както и са използвани в подходящ контекст идеите на много други класически и съвременни автори и изследователи, в което виждам убедителни доказателства за сериозната философска ерудиция на докторанта. В текста срещаме и сериозната амбиция на докторанта да представи „ново понятие за философия“ („new concept of philosophy”, р.6). Изследователският проблем се разширява и стига до концептуални изследвания от страна на дисертанта – „може ли философията да бъде преподавана?“ (с. 64), върху който въпрос г-н Филети разсъждава подробно, уверено и с философска ерудиция, както и с очевидно много добро познаване на темата. Един от методите на философията във връзка с преподаването, върху които се спира по-подробно докторанта е този на херменевтиката. „Както вярваме, можем да кажем, че електронното обучение, дори преди да бъде методологически или технически въпрос, е херменевтичен проблем“ (с. 70), т.е както се изразява и дисертанта това е проблем на „съобразяване“ с Другия.

Значителни части от дисертационния труд са посветени и на осмислянето и определянето, доколкото е възможно, на понятието за дигитално. При това съпроводени с оригинални практически идеи за неговата пълноценна употреба при дистанционното обучение. „Потенциалът на дигиталното, т.е. интегрираното използване на различни комуникационни кодове (от аудио до видео, до концептуална карта, до изображение, до библиографски препратки) изисква радикална ревизия и препрочитане на езика и кода, използвани в писмените текстове към кросмедиаалност и трансмедиаалност, тоест към възможността за свързване на средствата за комуникация помежду си“ (с. 72), пише докторантът. Което, допълва той, чрез съвместно използване на различни видове медии спомага за подобряване, усъвършенстване и интегриране на преживяването на читателя с нови информационни входове.

Заключение. Представения дисертационен труд на тема **„Философия чрез дистанционно обучение: теории и образователни стратегии“** според мен притежава необходимите качества, които ме карат да приема положително становище за присъждането на ОНС „доктор“ на неговия автор. Той е посветен на интересна и актуална тема от областта на философията, свързана с преподаването и като дисциплина в едни променени социални, технологични и дори културни условия. Акцентът върху различни оригинални философски и дидактически концепции и автори, споделянето и аргументирането на собствени позиции, както и изложените самостоятелни обобщения от страна на автора потвърждават моето положително мнение за представения труд. Авторът е формулирал пет приноса в своя текст, свързани тематично с основния изследователски проблем в него и съдържат изходните понятия на авторската концепция за дистанционното обучение – инфосфера, херменевтика, дигиталност, информация, медиаалност. Това говори за една кохерентна концепция, която въпреки формалните разминавания, за които говорих по-горе дава ясна представа за една актуална изследователска идея, свързана с философското знание и релевантна на предметната област на изследването, а и на докторската програма. Призовавам уважаемите членове на Научното жури да присъдят ОНС „доктор“ на **Винченцо Филети в професионално направление 2.3. (Философия – Философия с преподаване на английски език)** като аз самият ще гласувам за това.

София, 10.10.2023

проф. Н. Михайлов